

pražský
studentský
summit

BACKGROUND REPORT

Bezpečnostní situace v Afghánistánu

Lucie Procházková
lucie.prochazkova@amo.cz

AMO.CZ

Obsah

1	Jak číst background	3
2	Úvod	3
3	Historický vývoj	3
3. 1	Geografické podmínky	3
3. 2	Politická charakteristika	3
3. 3	Národnostní spektrum	4
3. 4	Moderní dějiny Afghánistánu	4
3. 5	Sovětská invaze do Afghánistánu	4
4	Afghánistán a Tálibán	5
4. 1	Tálibán	5
4. 2	Ideologie Tálibánu	5
4. 3	Tálibán a terorismus	5
5	Mise International Security Assistance Force (ISAF)	6
6	Resolute support mission (RSM)	7
7	Konkrétní mise NATO a OSN v zemi	8
8	Shrnutí	8

1 Jak číst background

Tento background report (dále jen BGR) je vytvořen pro účely Pražského studentského summitu, konkrétně se jedná o dokument určený pro simulované jednání Rady bezpečnosti OSN¹. Jeho cílem je nastínit problematiku bodu agendy týkajícího se situace v Afghánistánu. Přečtením tohoto textu se čtenář zorientuje v dané problematice, přičemž BGR zároveň představuje podstatný prvek k sepsání delegátova stanoviska, které

je základem pro jednotlivá jednání. Pro správné pochopení tématu a případnou aktualizaci situace jsou doporučeny rozšiřující zdroje, viz kapitola další doporučené zdroje. S ohledem na dynamický vývoj situace tento BGR reflekтуje situaci v Afghánistánu do odchodu aliančních vojsk, respektive situaci ke dni 2. 7. 2021, kdy vojska USA opustila základnu Bagrám.

2 Úvod

Bezpečnostní situace v Afghánistánu se letos opět zařadila mezi hlavní body jednání Rady bezpečnosti². Primárním důvodem jsou změny související s ukončením vojenské mise Severoatlantické aliance (NATO), která zde působila téměř 20 let. Země se více než čtyři desetiletí potýká s neutuchajícími boji a má zkušenosť s náboženskou autokracií či nefunkční demokracií.³

Afghánistán je de facto uměle vytvořeným státem. Po rozpadu koloniálního světa byly vytvořeny umělé hranice, které nerespektovaly usporádání jednotlivých etnik a národů.⁴ Tálibán společně s USA v únoru 2021 společně dospěli ke konsensu v tzv. dohodě v Dauhá,

podle níž by se měly zahraniční jednotky ze země stáhnout do jara 2021. Na opátku se Tálibán zavázal účastnit se mírových jednání s afghánskou vládou.⁵ Strany se také dohodly na tom, že Tálibán již nebude poskytovat útočiště zahraničním extremistům a džihádistickým skupinám, jakými je al-Káida nebo Islámský stát – Khorasán (ISIS-K).⁶

Nicméně ani tato dohoda z Dauhá nezajistila zemi klid, Tálibán postupně zesílil a ovládl jednu provincii za druhou. Otázky o budoucnosti Afghánistánu, jeho politickém vedení a postoji OSN a NATO nicméně vzbudily diskuzi v celém mezinárodním společenství.

3 Historický vývoj

3. 1 Geografické podmínky⁷

Afghánistán je vnitrozemský stát s rozlohou nejelých 650 000 km² ležící na pomezí jižní a střední Asie. Hlavním městem je od roku 1773 Kábul. Země hraničí celkem se šesti zeměmi – s Pákistánem, Íránem, Tádžikistánem, Turkmenistánem, Uzbekistánem a Čínskou lidovou republikou. Jedná se o značně hornaté území, na severovýchodě se nachází pohoří Pamír, přes celou zemi se táhne pohoří Hindúkuš, jehož vrcholy dosahují až k 7000 m n. m., a na východě na něj navazuje Íránská vysočina.⁸ Okolo 45 % území leží v nadmořské výšce nad 1800 m n. m. Na jihu a na jihovýchodě země se rozprostírají rozsáhlé pouště Registan a Dašte Margo. Kvůli vysokým pohořím je země velmi často sužována střídajícími se obdobími sucha a krutými zimami. Velmi členitý povrch země znesnadňuje i vybudování kvalitní infrastruktury, lodní doprava je možná jen po řece

Amudarje, silniční komunikace nejsou rozvedeny zdaleka po celé zemi, navíc je jejich povrch často kamenitý nebo prašný.⁹ Právě i kvůli afghánským geografickým podmínkám a problémům s vybudováním souvislé kvalitní infrastruktury, o což se v minulosti snažily například Spojené státy v rámci procesu rekonstrukce země, je velmi těžké v celé zemi udržet mír. Nepodařilo se to zatím ani tamním vládám, ani světovým mocnostem.¹⁰

3. 2 Politická charakteristika

Zákonodárná moc neodporuje státnímu náboženství, islámu. Země je rozdělena do 34 provincií neboli džumbiši, ty jsou ještě dále členěny na menší okresy. Každá provincie má svého provinčního guvernéra, náibia, kterého musí jmenovat prezident.¹¹ Prezident je dle ústavy zároveň i předsedou vlády. Poslední dvoukolové

prezidentské volby proběhly v roce 2019, v nich byl znovuzvolen dosavadní prezident Ašraf Ghani.¹²

Zákonodárná moc spadá pod správu dvoukomorového parlamentu, nad kterým stojí kmenová rada ne soucí název Velká džirga (Lója džirga). Dolní sněmovna neboli Sněmovna lidu, Vulusí džirga, je volena obyvateli na funkční období pěti let.¹³ Horní sněmovna, Rada Starších, bývá nazývána také Mešrano džirga. Třetinu mandátů volí okresní rady na období tří let, druhou třetinu volí provincí rady na období čtyřleté, poslední třetinu volí prezident, přičemž musí splňovat kritéria sedmnácti žen, dvou tělesně postižených poslanců a dvou kočovníků.¹⁴

Výkonnou moc má 27 ministrů jmenovaných prezidentem a schválených dolní sněmovnou.¹⁵ Každá provincie má svůj vlastní soud, v některých z nich se nachází i soud vrchní. Nejvyšší soudní institucí v zemi je nejvyšší soud. V zemi také působí nezávislá komise pro lidská práva.¹⁶

3. 3 Národnostní spektrum

Afghánistán patří mezi nejchudší země světa s rychlým nárůstem obyvatelstva.¹⁷ Národnostní složení je velmi pestré, některé zdroje uvádějí až dvacet rozdílných národností. Takové národnostní roztríštění způsobuje konflikty, které se táhnou napříč historií celé země.

Jednotlivé národy žijící na afghánském území se dále dělí na kmeny, přičemž velká část z nich má svůj vlastní jazyk nebo užívá jednotlivé dialekty jazyků paštú a dárí. Nejrozšířenějším etnikem jsou Paštúni, na jehož základě zde funguje tradiční kmenový systém zvaný Paštúnvalí.¹⁸ Mezi další významné národnostní skupiny patří Tádžikové, Hazáři a Uzbeci. Ačkoliv je 99 % afghánského obyvatelstva islámského vyznání, zvyky a tradice jednotlivých etnik se značně liší. Národnostní roztríštěnost vede k mnohým nedorozuměním a konfliktům, které mohou být způsobeny právě odlišnostmi mezi jednotlivými kmeny.¹⁹ Dějiny Afghánistánu jsou tedy z velké části tvořeny právě dějinami etnických konfliktů a rozbrojů. Za zmínku stojí také problematika islámského fundamentalismu, který se vyznačuje především důrazem na dodržování historických tradic a zvyklostí ze strany sunnitů. Na jeho základě dochází velmi často k perzekucím, marginacím a nuceným přesunům. Mezi časté oběti tohoto stíhání, konkrétně ze strany Tálibánu,

patří například Hazárové, kteří jsou většinově šíitského vyznání.²⁰²¹²²

„Národnostní roztríštěnost vede k mnohým nedorozuměním a konfliktům, které mohou být způsobeny právě odlišnostmi mezi jednotlivými kmeny.“

3. 4 Moderní dějiny Afghánistánu

S přihlédnutím k výhodné pozici a značnému množství nerostných surovin Afghánistán byl a stále je důvodem častých, nejen politických, konfliktů. Jedním z prvních byl spor mezi Ruskem a Velkou Británií v letech 1838 až 1842.²³ Tyto mocnosti se v Afghánistánu střetly znova ve druhé anglo-afghánské válce mezi lety 1878 a 1880.²⁴ Nakonec došlo k uzavření britsko-ruské dohody o podobě severozápadní hranice Afghánistánu, ta byla stvrzena protokolem 10. září 1885 v Londýně, finální verze byla podepsána v červenci 1887. Většina sporného území připadla Rusku, náhradou uznalo Rusko převahu britského vlivu v Afghánistánu.²⁵

OSN v regionu působí od roku 1946, kdy se stal Afghánistán členským státem.²⁶

3. 5 Sovětská invaze do Afghánistánu

Jeden z nejdůležitějších konfliktů v afghánské historii byl zapříčiněn sovětskou invazí, která proběhla po převratu v roce 1979. Jejím cílem bylo podpořit prosovětskou vládu. Následně vyvolaná válka s opozicí si vyžádala obrovské ztráty na životech, konkrétně se to týkalo až 1,5 milionu civilistů.²⁷ Lidé prchali ze země, především do sousedního Pákistánu. Celý konflikt byl ukončen v roce 1988, kdy byly podepsány Ženevské mírové dohody.²⁸

4 Afghánistán a Tálibán

4. 1 Tálibán

Pojem Tálibán nemá jednotnou definici, každý stát chápe tuto organizaci odlišně. Pro většinu z nich je Tálibán fundamentalistickou skupinou,²⁹ popsat ho tedy můžeme jako radikální hnutí působící v Afghánistánu.^{30 31}

Ideologie se skládá z pestré směsi různých proudů, které už po staletí působí v této oblasti. Svou roli hraje Tálibán prakticky v každém novodobém konfliktu na afghánském území. Většinou tvoří opozici dnes spíše prozápadně orientované vládě a klade velký důraz na tradici. Vliv hraje také urychlená modernizace ideologie, která probíhala v období války a bojů.³² Tálibán dlouhodobě protestuje proti zahraničnímu vlivu v Afghánistánu, ať sovětskému, tak americkému.

4. 2 Ideologie Tálibánu

Tálibán znamená v paštíně, jazyku používaném asi 60 % afghánského obyvatelstva a také části obyvatel Pákistánu, „studenti“.³³ Předpokládá se, že se toto hnutí zrodilo na náboženských seminářích, které byly realizovány především ze strany Saúdské Arábie, kde se vyučovala a hlásala nekompromisní forma sunnitského islámu. K nim docházelo počátkem 90. let v severním Pákistánu, a to po stažení sovětských vojsk ze země.³⁴

Tálibán poté začal usilovat o moc v paštunských oblastech, které se rozprostírají mezi Pákistánem a Afghánistánem, přičemž na jedné straně stále volal po obnovení míru a bezpečnosti, ovšem na straně druhé neučastně usiloval o prosazení vlastní strohé verze islámského práva šaría a vytvoření islámského státu.³⁵

Do roku 1998 dostal Tálibán pod svou kontrolu asi 90 % území Afghánistánu. Rychlý rozvoj zapříčinil i fakt, že Afghánci obecně ideologii vítili, byli totiž unavení všudypřítomnými boji, jež neustávaly ani po vyhnání Sovětů a s nimi spojenými excesy mudžahedinů.³⁶ Ti bojovali již v 80. letech právě proti sovětské okupaci. Podporovaly je například i Spojené státy americké, zejména ve formě dodávek zbraní.³⁷

Po porážce Sovětů se v Afghánistánu rozhořela občanská válka mezi jednotlivými klanovými a kmenovými vůdcí, kteří soupeřili o moc.

Tálibán mimo jiné začal potlačovat korupci v oblastech, které měl pod svou kontrolou, omezoval

nezákonné, a zajišťoval tak bezpečnost silnic za účelem rozvoje obchodu.³⁸

Zároveň však hnutí prosazovalo velmi striktní výklad práva šaría včetně zavádění až středověkých trestů – například veřejných poprav odsouzených či veřejných sekání rukou osobám, které islámské soudy uznaly vinými. Další změny se odrazily i v běžném životě, kdy muži museli začít nosit plnovous a ženy chodit zahalené v burkách, které zahalovaly nejen celé tělo, ale i tvář. Byla zakázána televize, hudba, kino a dívky od deseti let neměly být vzdělávány ve školách.^{39 40}

4. 3 Tálibán a terorismus

Velký zlom nejen v boji proti terorismu, ale i v jeho vnímání, nastal po 11. září 2001,⁴¹ tedy tocích známých jako útoky na „dvojčata“, dvojici mrakodrapů Světového obchodního centra v New Yorku a dále na budovu Ministerstva obrany, Pentagon.⁴² Bezprostřední reakcí byl hned druhý den projev tehdejšího prezidenta Spojených států George W. Bushe, ve kterém vyzval ke globální „War on Terror“, tedy válce proti terorismu.⁴³ V projevu také naznělo, že: „Spojené státy americké použijí všechny své zdroje ke zničení tohoto nepřítele. Spojíme svět. Budeme trpěliví. Budeme soustředění a budeme vytrvalí ve svém odhodlání. Tato bitva bude nějakou dobu trvat a vyřeší se, ale nenechte se mylit, vyhrajeme.“ Tato válka měla za cíl zmařit potenciální teroristické útoky dříve, než by vůbec mohlo dojít k jejich realizaci, jinými slovy držet teroristické útoky a terorismus pod kontrolou v místě jejich možného vzniku.^{44 45}

Bezprostředně poté zareagovala také Severoatlantická aliance, která 12. září, poprvé v historii organizace, uplatnila článek 5. Washingtonské smlouvy.⁴⁶

„Velký zlom nejen v boji proti terorismu, ale i v jeho vnímání, nastal po 11. září 2001“

Rada bezpečnosti OSN útoky odsoudila a jednohlasně přiznala USA právo na individuální či kolektivní

obranu, která však musí být v souladu s Chartou OSN.⁴⁷⁴⁸

Asi o měsíc později zahájily USA a Spojené království nálety na výcvikové tábory Tálibánu a al-Káidy.⁴⁹ Ke konci října se rozhořela pozemní válka, v afghánském městě Kandahár udeřily speciální jednotky. V nadcházejících týdnech Spojené království, Turecko, Německo, Itálie, Nizozemsko, Francie a Polsko informovaly o rozmístění svých jednotek v zemi.⁵⁰ Následně se Spojené státy snažily zajmout vůdce al-Káidy Usámu bin Ládina, ovšem neúspěšně.⁵¹

K odsouzení útoků se přidal také americký Kongres, který vydal 18. září 2001 rezoluci umožňující prezidentovi USA použít veškerou potřebnou sílu proti 45 národním, organizacím či osobám, které plánovaly spáchat teroristické útoky z 11. září 2001 či poskytovaly těmto organizacím a jejím lidem podporu a útočiště.⁵²⁵³

V Afghánistánu také vznikla asistenční mise OSN zvaná UNAMA⁵⁴, jejímž posláním je podporovat obyvatele a instituce v Afghánistánu při dosahování míru a stability v souladu s právy a povinnostmi ukonvenými v afghánské ústavě.⁵⁵

Původním mandátem UNAMA, stanoveným v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1401 v březnu 2002, byla podpora provádění Bonnské dohody z prosince 2001, dohody o prozatímních ujednáních v Afghánistánu do doby obnovení stálých vládních institucí.⁵⁶ Mandát mise se postupem času mění tak, aby odrážel aktuální potřeby země, naposledy byl prodloužen 17. září 2021 rezolucí Rady bezpečnosti.⁵⁷⁵⁸

V květnu roku 2003, při příležitosti návštěvy afghánské metropole Kábulu, americký ministr obrany Donald Rumsfeld oznámil, že „větší boje skončily a je čas na rekonstrukci země“.⁵⁹ V té době v zemi působilo asi 8000 amerických vojáků. V říjnu následujícího roku se dočasný šéf vlády Hámíd Karzáí stal prezidentem v prvních svobodných volbách od roku 1969.⁶⁰

Pouhé čtyři roky po útocích na „dvojčata“, v červenci roku 2005, se v britské metropoli odehrály tři teroristické bombové útoky na londýnské metro, čtvrtá bomba vybuchla v autobuse. Výbuchy usmrtily 52 lidí a zranily více než 700 osob.⁶¹ V dalším roce obnovil Tálibán útoky na americké a afghánské vládní jednotky. Počet sebevražedných útoků se meziročně zvýšil na 139, což odpovídá asi čtyřnásobnému nárstu.⁶² Po nástupu nově zvoleného amerického prezidenta Baracka Obamy v roce 2009 došlo k navýšení počtu amerických vojáků o 17 tisíc.⁶³ V květnu 2011 byl zabit vůdce al-Káidy Usáma bin Ládin při útoku amerických jednotek v pákistánském Abbottabádu.⁶⁴

Během let 2012 a 2013 americký prezent oznámil stažení vojáků z Afghánistánu a předání bezpečnostní situace do rukou afghánské vlády. Do roku 2013 docházelo k dílčím vstřícným krokům, například snahám o výměnu zajatců, které ovšem většinou skončily neúspěšně. V prosinci roku 2014 válka oficiálně skončila. Prezident Obama představil plán stažení amerických jednotek ze země, i přesto ale v zemi i nadále zůstalo asi 10 800 amerických vojáků.⁶⁵⁶⁶ Již na počátku roku 2018 se situace opět zhoršila, Tálibán negativně reagoval na rozhodnutí prezidenta Donalda Trumpa, který obnovil působení amerických vojáků v regionech za účelem pomoci vládnímu vojsku a zahájení ofenzívy.

V lednu roku 2019 usilovali vedoucí představitelé USA a Tálibánu o vytvoření dohody s ohledem na stažení 14 000 amerických vojáků, kteří zde nadále setrvávali. K tomu nakonec došlo až počátkem roku 2020, kdy uzavřely Spojené státy v katarském Dauhá dohodu s Tálibánem o dosažení míru v Afghánistánu.⁶⁷⁶⁸

V září 2019 oznámil americký prezident Donald Trump na sociálních sítích, že jednání s Tálibánem byla ukončena, avšak bezúspěšně.⁶⁹ Po nástupu Joea Bidena došlo k dokončení stahování amerických vojsk ze země. Konečné stažení jednotek proběhlo 30. srpna 2021.⁷⁰⁷¹⁷²

5 Mise International Security Assistance Force (ISAF)

V roce 2001 byla svolána konference do německého Bonnu, kde bylo rozhodnuto o zřízení mise ISAF. Smlouvy, které zde byly uzavřeny, vedly k vytvoření partnerství mezi novou afghánskou vládou, misí UNAMA a misí ISAF. Misi podpořila i Rada bezpečnosti v rámci rezoluce č. 1386/73, v roce 2003 převzalo vedení

mezinárodních sil NATO, a to na žádost OSN a afghánské vlády.⁷⁴⁷⁵

Hlavním úkolem mise bylo umožnit afghánské vládě zajistit bezpečnost v celé zemi a rozvíjet nové afghánské bezpečnostní síly, které měly za cíl zajistit, aby se Afghánistán už nikdy nestal útočištěm teroristů.⁷⁶

Rada bezpečnosti také apelovala na ostatní členské státy, aby byly nápomocny při vycvičení nových afghánských bezpečnostních a ozbrojených složek. Důležitým bodem rezoluce také je, že Rada bezpečnosti umožnila státům participujícím v ISAF použít veškeré prostředky potřebné k naplnění mandátu mise.⁷⁷

Od roku 2011 byla odpovědnost za bezpečnost postupně převedena na afghánské sily, které se do léta 2013 ujaly vedení bezpečnostních operací v celé zemi. Proces přechodu byl dokončen a afghánské sily převzaly plnou bezpečnostní odpovědnost v závěru roku 2014, kdy byla mise ISAF dokončena.

V lednu roku 2015 byla zahájena menší nebojová mise („Resolute Support“)⁷⁸ s cílem poskytnout další školení, rady a pomoc afghánským bezpečnostním silám a institucím.⁷⁹

Mise měla v mandátu především tři typy aktivit. Za prvé šlo o asistování vládě při budoucím rozvoji bezpečnostních struktur, druhou součástí byla asistence při rekonstrukci země a v neposlední řadě se zabývala identifikováním a sjednáním výcviku a asistenčních úkolů budoucích bezpečnostních sil v zemi.⁸⁰ Mezi úkoly jednotek participujících se na misi ISAF patřilo například vykonávání protipovstaleckých operací společně s Afghánskými národními bezpečnostními složkami (ANSF³⁴), jejichž cílem bylo izolovat extremisty tím, že si jednotky vytváří kladný vztah s běžnými Afghánci a tamní vládou.⁸¹ Tyto činnosti zajišťovaly provinční rekonstrukční týmy i poradní výcvikové týmy. Jejich hlavní činností bylo poskytovat výcvik a mentorskou činnost afghánské armádě.⁸² Sloužily také jako styčný bod pro komunikaci mezi jednotkami ISAF a AMA. Dále se jednalo o vojenské poradní týmy, které měly na starosti poradenskou a asistenční činnost určenou především pro afghánskou armádu.⁸³

Mise je velmi komplexní a jednou z největších misí NATO v historii. Zúčastnilo se jí celkem 51 států, mezi nimiž byly jak členské země NATO, tak i partnerské státy Aliance, celkově až 130 tisíc vojáků.⁸³

Na podporu afghánské vlády pomáhal ISAF Afghánským národním bezpečnostním silám (ANSF) při provádění bezpečnostních operací v celé zemi a pomáhal taktéž snížit pravděpodobnost vzniku povstání.

Důležitou prioritou ISAF bylo zvýšení kapacit a schopností afghánských sil. To se stalo hlavním cílem mise od roku 2011, jelikož odpovědnost za bezpečnost byla postupně převedena na afghánské vedení a ISAF přešel z role zaměřené na boj k výcviku, poradenství a pomoci.

Globální síla mise také pomohla vytvořit prostor a položit základy pro zlepšení správy a sociálně-ekonomického rozvoje pro udržitelnou stabilitu.⁸⁴

Budování kapacit záviselo především na dokončení reformy bezpečnostního sektoru, což mělo přispět k profesionalizaci afghánské policie a armády.

Rekonstrukční a rozvojová činnost spadala hlavně pod hlavičku PRTs, provinčních rekonstrukčních týmů (Provincial Reconstruction Team, dále jen PRT),⁸⁵ které mimo jiné poskytovaly podporu také pro humanitárně-asistenční činnost různých aktérů. I díky tomu se postupně zvýšila schopnost afghánských autorit posílit instituce, které vedly ke kvalitnímu vedení státu a dodržování právního řádu. Vojáci také pomáhali v humanitárních oblastech, distribuovali léky, potraviny a vybavení na zimu, aby pomohli místnímu obyvatelstvu přežít toto období roku, které je v některých částech Afghánistánu obzvláště drsné. Mise ISAF byla ukončena koncem prosince 2014, kdy došlo oficiálně k dokončení procesu předání odpovědnosti za bezpečnostní situaci v zemi do rukou ANSF, tedy vlády a vládních jednotek Afghánistánu.^{86 87}

6 Resolute support mission (RSM)

Tato nebojová mise probíhala mezi lety 2015 a 2021. Mise vedená NATO byla zřízena na pozvání afghánské vlády v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti č. 2189 z roku 2014⁸⁸, která podtrhla význam pokračování mezinárodní podpory vedoucí k zajištění stability Afghánistánu.

Hlavním cílem bylo poskytnout další výcvik, poradenství a pomoc afghánským bezpečnostním silám a

institucím.⁸⁹ Během mise došlo k navýšení počtu nebojových jednotek přibližně ze 13 na 16 tisíc.

V únoru 2020 podepsaly Spojené státy a Tálibán dohodu o stažení mezinárodních sil z Afghánistánu do května 2021, nakonec byla mise ukončena začátkem září 2021.⁹⁰

7 Konkrétní mise NATO a OSN v zemi

Primárními cíli misí bylo poskytnout ochranu obyvatelstvu, a to především před přímým násilím, zastrašováním a jakýmkoli neprátelskými skupinami. Dále také zefektivnit vládnutí a pomocí afghánské vládě stát se schopnou, přístupnou a přijatelnou pro tamní obyvatelstvo. Bylo důležité neutralizovat povstalecké sítě a degradovat jejich schopnosti na co nejnižší úroveň, aby se s nimi mohli ANSF⁹¹ (Afghan National Security Forces), neboli Afghánské složky národní obrany a bezpečnosti, vypořádat samy. Šlo také o vybudování profesionální, nezávislé a soběstačné armády a policie, které by byly schopné zajistit bezpečnost a vynucování práva napříč celým státem.⁹² Kromě nich zde působily nebojové alianční jednotky, které se mimo jiné podílely na výcviku afghánských bezpečnostních složek. To velmi často znamenalo zjednodušenou koordinaci v oblasti bezpečnosti a rekonstrukční aktivity. Cíle jednotlivých týmů PRT byly většinou značně odlišné. Obecně se ale jednalo o podporu místních společenství, zejména samospráv. Ideálním výsledkem práce by pak byli noví rovnocenní partneři pro obchod a soužití schopni zajistit bezpečí a základní životní podmínky pro obyvatele země. Jednotky disponovaly vojenskou ochranou a tvořeny byly od roku 2002.⁹³

94

Slovo fundamentalismus se původně rozšířilo jako označení hnutí, které na počátku 21. století navázalo v protestantských církvích v USA na očekávání brzkého příchodu Kristovy tisícileté říše. Termín islámský fundamentalismus pravděpodobně jako první uvedl Anouar Abdel-Malek, egyptský sociolog, který v něm viděl nový počátek islámského myšlení volající po návratu k pramenům a očistě víry, jehož cílem je

Další aktivitou, kterou měla mise zastávat, bylo vykonávat rekonstrukční aktivity, a to především rekonstrukce škol a zdravotnických zařízení, obnovovat vodní zdroje a poskytovat podporu ostatním civilně-vojenským projektům. Jednotky měly mandát i k podpoře afghánské vlády v jejím boji proti narkotikům, které jsou v Afghánistánu snadno dostupné a jsou významným obchodním artiklem v zemi.⁹⁵

8 Shrnutí

Spojené státy do země od roku 2001 investovaly přes 133 miliard dolarů.⁹⁶ Bohužel se část pomoci, včetně zbraní, paradoxně nedostala do rukou podporované vlády. Tálibán, v minulosti podporovaný ze zahraničí Pákistánem, Ruskem nebo Írámem, je naopak jednou z nejbohatších nestátních ozbrojených skupin na světě, těžící především z vývozu heroinu do světa.

V únoru roku 2020 došlo mezi Tálibánem a Spojenými státy americkými k mírové dohodě, kterou vrcholila dlouhodobá vyjednávání. Ta vedla především k přípravám na stahování vojenských jednotek. Tálibán však s útoky na vládní jednotky neprestal. Operace Tálibánu se proměnily z komplexních útoků na města a vojenské základny na cílené vraždy afghánských civilistů. Potíže, kterým dnes čelí afghánské bezpečnostní složky, se za posledních deset let v podstatě nezměnily. Jsou jimi stále zranitelné checkpointy, korupce nebo špatná logistika.⁹⁷ Vražděni jsou zejména ti, kteří svými životními postoji odporovali talibánskému pojedání práva šaria. Šlo především o ženy ve vedoucích pozicích,

mírové aktivisty, novináře nebo soudce. Vše tedy na svědčuje tomu, že Tálibán sice změnil svou strategii, nikoli ovšem ideologii.⁹⁸

Americký prezident Joe Biden nicméně i přesto oznámil, že všechny americké síly opustí Afghánistán do 11. září 2021, tedy do 20. výročí útoku na newyorská „dvojčata“. Americké zpravodajské služby varovaly, že tento krok povede ke svržení afghánské vlády, což se nakonec skutečně stalo. Bojovníci Tálibánu postupně obsadili jednu afghánskou provinční metropoli po druhé, nakonec vstoupili i do hlavního města Kábulu. Dosavadní prezident Ašraf Ghaní utekl ze země. Státy jako Spojené království, Česká republika nebo Francie narychlou evakuovaly své spolupracovníky a tlumočníky.⁹⁹ Rusko vyslalo letadla, která evakuovala přes 500 občanů nejen Ruska, ale i Běloruska, Kyrgyzstánu, Tádžikistánu, Uzbekistánu a Ukrajiny. Situace se mění každým dnem, pro potřeby jednání budou delegáti informováni o aktuálním vývoji konfliktu.

Otázky pro jednání

- Uznává vláda vašeho státu vládu Tálibánu?
- Je vhodné dle postoje vašeho státu v zemi i nadále udržovat humanitární operace?
- Jak v zemi vytvořit bezpečné zóny pro humanitární pomoc?
- Mělo by se OSN nebo NATO i nadále angažovat v Afghánistánu?
- Mělo by NATO a OSN i nadále formulovat další požadavky na Tálibán?

Doporučené zdroje

North Atlantic Treaty organisation (Severoatlantická aliance) NATO:

- https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_8189.htm

British Broadcasting Corporation BBC:

- <https://www.bbc.com/news/live/world-asia-58219963>

Rezoluce Security Council:

- https://www.securitycouncilreport.org/un_documents_type/security-council-resolutions/?ctype=Afghanistan&cbtype=afghanistan

Podcast Za Humny:

- <https://open.spotify.com/episode/1VRsgVif27ttWmwNdXBoQg?si=yldH2Zw1TvuQjroTyofXow&nd=1>

Podcast Vinohradská 12:

- <https://open.spotify.com/episode/63Donrvwv12przyZLYbdJM?si=Cbppo94YTLCCbjZAUfsgBA>

Seznam použitych zdrojů

¹Security Council- 8853rd meeting. *Undocs.org* [online]. New York: United Nations, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://undocs.org/en/S/PV.8853>

²Security Council- 8862nd meeting. *Undocs.org* [online]. New York: United Nations, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://undocs.org/en/S/PV.8862>

³AFGHÁNISTÁN: DOBRÉ VLÁDNUTÍ. *Clovekvtisni.cz* [online]. CR: CZECHIA.COM, 2021 [cit. 2021-9-28]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/humanitarni-a-rozvojova-pomoc/afghanistan/dobre-vladnuti>

⁴U.S. Military Withdrawal and Taliban Takeover in Afghanistan: Frequently Asked Questions. *Crsreports.congress.gov* [online]. USA: Congressional Research Service, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46879>

⁵Joint Declaration between the Islamic Republic of Afghanistan and the United States of America for Bringing Peace to Afghanistan. *State.gov* [online]. USA: U.S. Government, 2020 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/02.29.20-US-Afghanistan-Joint-Declaration.pdf>

⁶ Tamtéž

⁷ Obrázek 1: "765275AI 11-03.." *Loc.gov* [online]. Washington, DC: Central Intelligence Agency, 2003 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.loc.gov/item/2003684368/>

⁸ Geography. *Cia.gov* [online]. USA: Central Intelligence Agency (CIA), 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/afghanistan/#geography>

⁹ Environment. *Cia.gov* [online]. USA: Central Intelligence Agency (CIA), 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/afghanistan/#geography>

¹⁰ [Https://www.citacepro.com/dok/WH9uPoUK5Yht5irE?kontrola=1](https://www.citacepro.com/dok/WH9uPoUK5Yht5irE?kontrola=1). *Youtube.com* [online]. US: YouTube, 2001 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=XKVDXbIpW9Q>

¹¹ Government. *Cia.gov* [online]. USA: Central Intelligence Agency (CIA), 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/afghanistan/#geography>

¹² About Afghanistan. Embassy of Afghanistan. *Afghanembassy.us* [online]. Washington, DC: Embassy of Afghanistan, 2021, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.afghanembassy.us/>

¹³ Afganistan. *Parliament.af* [online]. Afganistan: Afghanistan parliament, 2013, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <http://wj.parliament.af/english.aspx>

¹⁴ Afganistan. *Parliament.af* [online]. Afganistan: Afghanistan parliament, 2013, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <http://wj.parliament.af/english.aspx>

¹⁵ Embassy of Afghanistan. *Afghanembassy.us* [online]. Washington, DC: Embassy of Afghanistan, 2021, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.afghanembassy.us/>

¹⁶ The supreme court. *Supremecourt.gov.af* [online]. afghanistan: Supreme Court, 2019, 2019 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <http://supremecourt.gov.af/en/page/620>.

¹⁷ The World Bank. *Data.worldbank.org* [online]. Washington, DC: The World Bank Group, 2021, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL>

¹⁸ Pashtunwali: Pashtun Traditional Tribal Law in Afghanistan. *Culturalpropertynews.org* [online]. US: Cultural Property News, 2021 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: <https://culturalpropertynews.org/pashtunwali-pashtun-traditional-tribal-law-in-afghanistan/>

¹⁹ The Constitution of the Islamic Republic of Afghanistan, 2004, dostupné z https://www.diplomaticie.gouv.fr/IMG/pdf/The_Constitution_of_the_Islamic_Republic_of_Afghanistan.pdf

²⁰ MAREK, Jan. Dějiny Afghánistánu. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2006. Dějiny států. ISBN 80-7106-445-9. Str. 27 [cit. 2021-8-31]

²¹Tamtéž

²² MAREK, Jan. Dějiny Afghánistánu. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2006. Dějiny států. ISBN 80-7106-445-9. Str. 39-60. [cit. 2021-8-31]

²³ First Afghan War. *Nam.ac.uk* [online]. London: National Army Museum, 2021, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.nam.ac.uk/explore/first-afghan-war>

²⁴ Great Britain and the Russian Acquisition of Batum, 1878-1886. *JSTOR.org* [online]. New York: University College London, School of Slavonic and East European Studies, 2021, 1970 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/4206163>

²⁵ Afghanistan in Anglo-Russian Diplomacy, 1869-1873. *JSTOR.org* [online]. New York: University College London, School of Slavonic and East European Studies, 2021, 1954 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/4206163>

²⁶ UNAMA: UNITED NATIONS ASSISTANCE MISSION IN AFGHANISTAN [online]. 2021 [cit. 2021-10-6]. Dostupné z: <https://unama.unmissions.org>

²⁷ A Look At Afghanistan's 40 Years Of Crisis — From The Soviet War To Taliban Recapture. *Npr.org* [online]. US: npr, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.npr.org/2021/08/19/1028472005/afghanistan-conflict-timeline?t=1630308779117>

²⁸ Afghanistan: The Accords. *Foreignaffairs.com* [online]. US: publishers of Foreign Affairs, 2021, 1988 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/1988-06-01/afghanistan-accords>

²⁹ The Taliban and Islamic fundamentalism in Central Asia. *Nps.edu* [online]. United States: U.S. Government, 2001 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://calhoun.nps.edu/handle/10945/10944>

³⁰ US welcomes Qatar's move to take down Taliban sign. *Ft.com* [online]. US: The Associated Press, 2013 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/57791c8c-d9c8-11e2-98fa-00144feab7de>

³¹ Obrázek z:Cnn.com [online]. USA: Cable News Network, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/08/16/middleeast/gallery/taliban-afghanistan/index.html>

³² Tálibán chtěl na svém začátku hlavně obnovit ideologickou čistotu po invazi Rusů. *Irozhlas.cz* [online]. CZ: Český rozhlas, 2021, 2021 [cit. 2021-9-1]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/afghanistan-taliban-rusko-analyza_2108241025_pj

³³ HNUTÍ TÁLIBÁN – JEHO VÝVOJ OD VZNIKU PO SOUČASNOST. *Theses.cz* [online]. CR: theses.cz, 2015, 2015 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://theses.cz/id/eespaa/Ulrichov_-_Bakalsk_prce.pdf

³⁴ Tamtéž

³⁵ Who are the Taliban? *Bbc.com* [online]. London: BBC, 2021, 2021 [cit. 2021-9-1]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-south-asia-11451718?fbclid=IwAR3eRUCT1xhXojwggegsU-nuIVWxklRc2cv3eF7m-HuMD4osNMlinZySxt3RI>

³⁶ Afghánistánu, invaze se ale nakonec obrátila proti nim. *Ct24.ceskatelevize.cz* [online]. CR: Česká televize, 2021, 2019 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3010235-pred-40-lety-vpadli-soveti-do-afghanistanu-invaze-se-ale-nakonec-obratila-proti-nim>

³⁷The Taliban in Afghanistan. *Cfr.org* [online]. New York: Council on Foreign Relations (CFR), 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounder/taliban-afghanistan>

³⁸Life under the Taliban shadow government. *Odi.org* [online]. London: ODI, 2018 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://odi.org/en/publications/life-under-the-taliban-shadow-government/>

³⁹A Look At Afghanistan's 40 Years Of Crisis — From The Soviet War To Taliban Recapture. *Npr.org* [online]. Washington, DC: National Public Radio, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.npr.org/2021/08/19/1028472005/afghanistan-conflict-timeline?t=1635372494866>

⁴⁰Taliban vow to respect women, despite history of oppression. *Apnews.com* [online]. New York: AP NEWS, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/afghanistan-taliban-kabul-1d4bo52cceff113adc8dc94f965ff23c7>

⁴¹September 11 attacks: What happened on 9/11? *Bbc.com* [online]. London: BBC, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-57698668>

⁴²Taliban vow to respect women, despite history of oppression. *Apnews.com* [online]. New York: AP NEWS, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/afghanistan-taliban-kabul-1d4bo52cceff113adc8dc94f965ff23c7>

⁴³The Global War on Terrorism: The First 100 Days. *State.gov* [online]. U.S.: U.S. Government, 2001 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://2001-2009.state.gov/s/ct/rls/wh/6947.htm>

⁴⁴Selected Speeches of President George W. Bush. *Archives.gov* [online]. WASHINGTON, D.C.: WEST FRONT, U.S. CAPITOL, 2008 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/infocus/bushrecord/documents/Selected_Speeches_George_W_Bush.pdf

⁴⁵tamtéž

⁴⁶Collective defence - Article 5. *Nato.int* [online]. Brusel: North Atlantic Treaty Organization, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_110496.htm

⁴⁷Charta Organizace spojených národů a Statut mezinárodního soudního dvora. *Osn.cz* [online]. New York: United Nations, 1945, 1945 [cit. 2021-09-1]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/chara-organizace-spojenych-narodu-a-statut-mezinarodniho-soudniho-dvora.pdf>

⁴⁸Obrázek 3: *Cnn.com* [online]. USA: Cable News Network, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/08/16/middleeast/gallery/taliban-afghanistan/index.html>

⁴⁹ 2001: Taliban surrender Kandahar. *Bbc.co.uk* [online]. London: BBC, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/december/7/newsid_4031000/4031711.stm

⁵⁰UNITING AND STRENGTHENING AMERICA BY PROVIDING APPROPRIATE TOOLS REQUIRED TO INTERCEPT AND OBSTRUCT TERRORISM (USA PATRIOT ACT) ACT OF 2001. *Congress.gov* [online]. US: US.Government, 2001 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.congress.gov/107/plaws/publ56/PLAW-107publ56.pdf>

⁵¹ S. Prt.1st Session. COMMITTEE PRINT, 111-35. *Govinfo.gov* [online]. U.S.: Government Printing Office, 2009 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CPRT-111SPRT53709/html/CPRT-111SPRT53709.htm>

⁵² UNITING AND STRENGTHENING AMERICA BY PROVIDING APPROPRIATE TOOLS REQUIRED TO INTERCEPT AND OBSTRUCT TERRORISM (USA PATRIOT ACT) ACT OF 2001. *Congress.gov* [online]. US: Library of Congress, 2001, 2001 [cit. 2021-9-1]. Dostupné z: <https://www.congress.gov/107/plaws/publ56/PLAW-107publ56.pdf>

⁵³KONGRES OSN O PREVENCI KRIMINALITY A TRESTNÍ JUSTICI. *Ok.cz* [online]. Praha: ISBN 80-7338-045-5, 2006, 2005 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/322.pdf>

⁵⁴ UNITED NATIONS ASSISTANCE MISSION IN AFGHANISTAN. *Unama.unmissions.org* [online]. OSN: UNITED NATIONS, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://unama.unmissions.org/>

⁵⁵MISSION STATEMENT. *Unama.unmissions.org* [online]. OSN: UNITED NATIONS, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://unama.unmissions.org/mission-statement>

⁵⁶ Agreement on Provisional Arrangements in Afghanistan Pending the Re-establishment of Permanent Government Institutions (Bonn Agreement). *Peacemaker.un.org* [online]. UN: UNITED NATIONS, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://peacemaker.un.org/afghanistan-bonnagreement2001>

⁵⁷Unanimously Adopting Resolution 2596 (2021), Security Council Extends United Nations Mission in Afghanistan for Six Months, as Taliban Establishes Rule across Country. *Un.org* [online]. UN: UNITED NATIONS, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2021/sc14639.doc.htm>

⁵⁸AFGHANISTAN PROTECTION OF CIVILIANS IN ARMED CONFLICT MIDYEAR UPDATE: 1 JANUARY TO 30 JUNE 2021. *Unmissions.org* [online]. Afganistan: United Nations Assistance Mission in Afghanistan, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_report_2021_26_july.pdf

⁵⁹Costs of the Afghanistan war, in lives and dollars. *Apnews.com* [online]. New York: AP NEWS, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://apnews.com/article/middle-east-business-afghanistan-43d8f53b35e80ec18c13ocd683e1a38f>

⁶⁰Osmnáct let války v Afghánistánu. *Archiv.hn.cz* [online]. CR: Economia, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66738860-osmnact-let-valky-v-afghanistanu>

⁶¹Deset let poté: Pro Londýn je hrozba teroru stále aktuální. *Ct24.ceskatelevize.cz* [online]. CR: Česká televize, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1561264-deset-let-pote-pro-londyn-je-hrozba-teroru-stale-aktualni>

⁶² Osmnáct let války v Afghánistánu. *Archiv.hn.cz* [online]. CR: Economia, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66738860-osmnact-let-valky-v-afghanistanu>

⁶³ Osmnáct let války v Afghánistánu. *Archiv.hn.cz* [online]. CR: Economia, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-66738860-osmnact-let-valky-v-afghanistanu>

⁶⁴Před deseti lety byl dopaden a zabit bin Ládin. Islamický terorismus ale z mapy světa nezmizel. *Ct24.ceskatelevize.cz* [online]. CR: Česká televize, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3305095-pred-deseti-lety-byl-dopaden-a-zabit-bin-ladin-islamicky-terorismus-ale-z-mapy-sveta>

⁶⁵Obama plans to end U.S. troop presence in Afghanistan by 2016. *Reuters.com* [online]. US: Reuters, 2016 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-usa-afghanistan-obama-idUSKBN0E71WQ20140527>

⁶⁶Remarks by the President on the Way Forward in Afghanistan. *Archives.gov* [online]. Washington, DC: Office of the Press Secretary, 2011 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2011/06/22/remarks-president-way-forward-Afghanistan>

⁶⁷Taliban a USA podepsaly mírovou dohodu, vojáci se z Afghánistánu stáhnou do 14 měsíců. *Ct24.ceskatelevize.cz* [online]. CR: Česká televize, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3305095-pred-deseti-lety-byl-dopaden-a-zabit-bin-ladin-islamicky-terorismus-ale-z-mapy-sveta>

⁶⁸Afghanistan: US-Taliban deal hastened Afghan collapse, defence officials say. *Bbc.com* [online]. London: BBC, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-58738953>

⁶⁹Mundilová, Monika. 2021. "Americká zahraniční politika vůči Afghánistánu". Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni. <http://hdl.handle.net/11025/44041>.

⁷⁰ The last US military planes have left Afghanistan, marking the end of the United States' longest war. *Edition.cnn.com* [online]. USA: CNN, 2021 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/08/30/politics/us-military-withdraws-afghanistan/index.html>

⁷¹Jednotky NATO se začaly stahovat z Afghánistánu, oznámil mluvčí aliance. *Ceskenoviny.cz* [online]. CR: ČTK, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/jednotky-nato-se-zacaly-stahovat-z-afghanistanu-oznamil-mluvci-aliance/2029946>

⁷² U.S. War in Afghanistan Ends as Final Evacuation Flights Depart. *Nytimes.com* [online]. USA: The New York Times, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2021/08/30/world/asia/afghanistan-us-occupation-ends.html>

⁷³Resolution 1386. *Undocs.org* [online]. UN: United Nations, 2001 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/1386\(2001\)](https://undocs.org/S/RES/1386(2001))

⁷⁴ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁷⁵Obrázek 4.: *Cnn.com* [online]. USA: Cable News Network, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/08/16/middleeast/gallery/taliban-afghanistan/index.html>

⁷⁶ ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁷⁷Role mírové mise v postkonfliktní rekonstrukci Afghánistánu. *Otok.zcu.cz* [online]. CR: pdf, 2016 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://otik.zcu.cz/bitstream/11025/24764/1/DP_Genserova.pdf

⁷⁸ Resolute Support Mission in Afghanistan. *Nato.int* [online]. USA: NATO, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_113694.htm

⁷⁹ ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁸⁰ Resolution 1453 (2002). *Undocs.org* [online]. New York: Unated Nations, 1945, 2002 [cit. 2021-9-1]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/1453\(2002\)](https://undocs.org/S/RES/1453(2002))

⁸¹ Role mírové mise v postkonfliktní rekonstrukci Afghánistánu. *Otok.zcu.cz* [online]. CR: pdf, 2016 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://otik.zcu.cz/bitstream/11025/24764/1/DP_Genserova.pdf

⁸²Role mírové mise v postkonfliktní rekonstrukci Afghánistánu. *Otok.zcu.cz* [online]. CR: pdf, 2016 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://otik.zcu.cz/bitstream/11025/24764/1/DP_Genserova.pdf

⁸³ ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁸⁴ ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁸⁵ PROVINCIAL RECONSTRUCTION TEAMS. *Understandingwar.org* [online]. Washington, DC: THE INSTITUTE FOR THE STUDY OF WAR, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.understandingwar.org/provincial-reconstruction-teams-prts>

⁸⁶ Role mírové mise v postkonfliktní rekonstrukci Afghánistánu. *Otik.zcu.cz* [online]. CR: pdf, 2016 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://otik.zcu.cz/bitstream/11025/24764/1/DP_Genserova.pdf

⁸⁷ ISAF's mission in Afghanistan (2001-2014). *Nato.int* [online]. USA: Nato, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_69366.htm

⁸⁸ Resolution 2189 (2014). *Undocs.org* [online]. New York: United Nations, 2014 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2189\(2014\)](https://undocs.org/S/RES/2189(2014))

⁸⁹ Resolute Support Mission in Afghanistan (2015-2021). *Nato.int* [online]. Brusel: NATO, 2021 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_113694.htm

⁹⁰ Resolution 2189 (2014). *Undocs.org* [online]. New York: United Nations, 2014 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2189\(2014\)](https://undocs.org/S/RES/2189(2014))

⁹¹ Afghan National Security Forces (ANSF). *Nato.int* [online]. USA: Media Backgrounder, 2013 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/pdf_2013_10/20131018_131022-MediaBackgrounder_ANSF_en.pdf

⁹² DIRECTIVE 2010/13/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 10 March 2010. *Europa.eu* [online]. US: The Publications Office of the European Union, 1969, 2018 [cit. 2021-9-1]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32010L0013>

⁹³ PROVINCIAL RECONSTRUCTION TEAMS. *Understandingwar.org* [online]. Washington, DC: THE INSTITUTE FOR THE STUDY OF WAR, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.understandingwar.org/provincial-reconstruction-teams-prts>

⁹⁴ Obrázek 5.: *Cnn.com* [online]. USA: Cable News Network, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2021/08/16/middleeast/gallery/taliban-afghanistan/index.html>

⁹⁵ PROVINCIAL RECONSTRUCTION TEAMS. *Understandingwar.org* [online]. Washington, DC: THE INSTITUTE FOR THE STUDY OF WAR, 2021 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://www.understandingwar.org/provincial-reconstruction-teams-prts>

⁹⁶ The US spent \$133 billion to build up Afghanistan as part of a plan officials secretly called 'idiotic'. *Nytimes.com* [online]. New York: Insider-Inc Logo, 2019 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.businessinsider.com/us-spent-133-billion-building-up-afghanistan-pushing-idiotic-plan-2019-12>

⁹⁷Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction. Sigar.mil [online]. US: UNITED STATES CONGRESS, 2020 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-04-3oqr.pdf>

⁹⁸Rozvrácené státy: Afghánistán není možné dobýt. Američané sem nasypali miliardy. *Zpravy.aktualne.cz* [online]. CR: Economia, 2020 [cit. 2021-8-31]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/afghanistan-je-zvykly-bojovat-zije-ze-zahranicni-pomoci/r-41628coodd8d11ea842focc47ab5f122/>

⁹⁹Luxusní vyhnanství. Utekl jsem bos, ne s miliardami, kaje se afghánský prezident. *Aktualne.cz* [online]. CZ: Economia, 2021 [cit. 2021-08-31]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/s-miliony-nebo-bez-bot-byvaly-afghansky-prezident-uprchl-pre/r-927da92800ee11eca7d8occ47ab5f122/>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních – OSN, NATO a EU.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Lucie Procházková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Lucie Procházková

Imprimatur: Matěj Frouz, Jiří Rajtr, Filip Sommer, Stanislav Kamenický

Jazyková úprava: Anna Švaňhalová, Sára Abboudová, Tomáš Brabec

Sazba: Tomáš Mígl

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXVII. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2021

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz